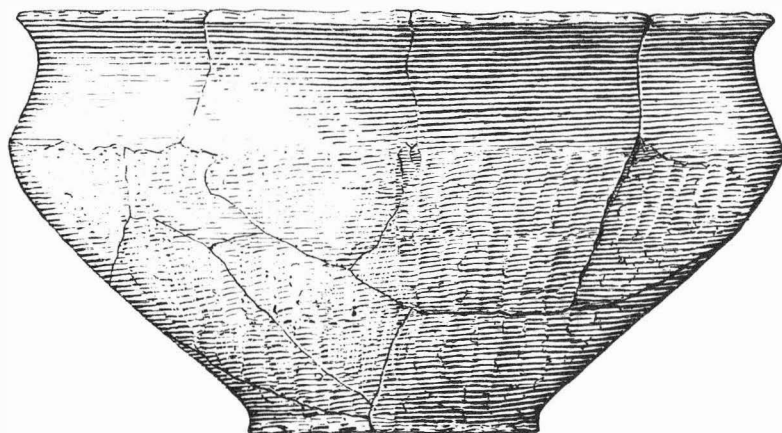

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1987

BRNO 1990

šího farního kostela /ZDB IX, 248/. R. 1412 se ještě uvádí Beneš Cardík z Krahulova /ZDB IX, 400/, ale ves nedržel a nesídlil zde žádný z uvedených vlastníků. Ani ojedinelý predikát Reinprechta v odporu z r. 1386 /ZDB VII, 386/, který se před tím a hned poté píše po jiných místech, nesevřídčí na existenci sídla. Zdá se proto, že sídlo drobného feudála vzniklo ještě ve 13. století a v souvislosti s přechodem vsi do rukou pánů z Jakubova nejpozději v polovině 14. století zaniklo. Ověření těchto předpokladů je pouze v možnostech historické archeologie, povrchový sběr je, vzhledem k úpravám a hustému porostu ruderálního charakteru, neefektivní.

L i t e r a t u r a :

Nekuda, V. - Unger, J. 1981: Hrádky a tvrže na Moravě. Brno.

Oberflächenuntersuchung des fortifizierten Sitzes in Krahulov /Bez. Třebíč/. Die Relieffreste des Herrnsitzes in Krahulov befinden sich auf einem Ausläufer ober den Dorf unweit der spätromanischen Kirche und sind teilweise durch rezente Eingriffe beschädigt /Parkett, Estrade/. Der Ringwall ist eiförmig, der Graben 11 - 14 m breit und bisher bis 4 m tief. Das ovale Wohnareal hat Achsenausmasse von 25,5 und 28 m. In schriftlichen Quellen aus dem 14. und 15. Jahrhundert wird der Sitz nicht angeführt, der Fund von Bruchstücken eines Graphitvorratsgefäßes und die Existenz einer Pfarrei im Jahre 1307 bezeugen die Möglichkeit der Entstehung des Sitzes bereits im 13. Jahrhundert. Er wüstete spätestens in der Mitte des 14. Jahrhunderts, als das Dorf Bestandteil des Dominiums der Herren von Jakubov wurde.

POVRCHOVÝ PRŮZKUM TVRZIŠTĚ SVÁROV /k. ú. Hoštice, okr. Kroměříž/

Miroslav P l a č e k , Veselí nad Moravou

/Obr. 25/

Zbytky středověké fortifikace Svárov se nalézají na severním okraji lesa poblíže stejnojmenného zpustlého dvora asi 1 km severně od Honětic. Staveništěm je plochý hřeben, který za tvrzištěm klesá směrem k jihu. Obytný areál je téměř kruhový / Φ 32 m/ a nejsou na něm stopy zástavby. Pouze na severní straně je jeho okraj lemován zbytkem valu přes 1 m vysokým. Mezi nevýrazným okružním valem a plošinou tvrziště je velmi mělký příkop široký 12 m.

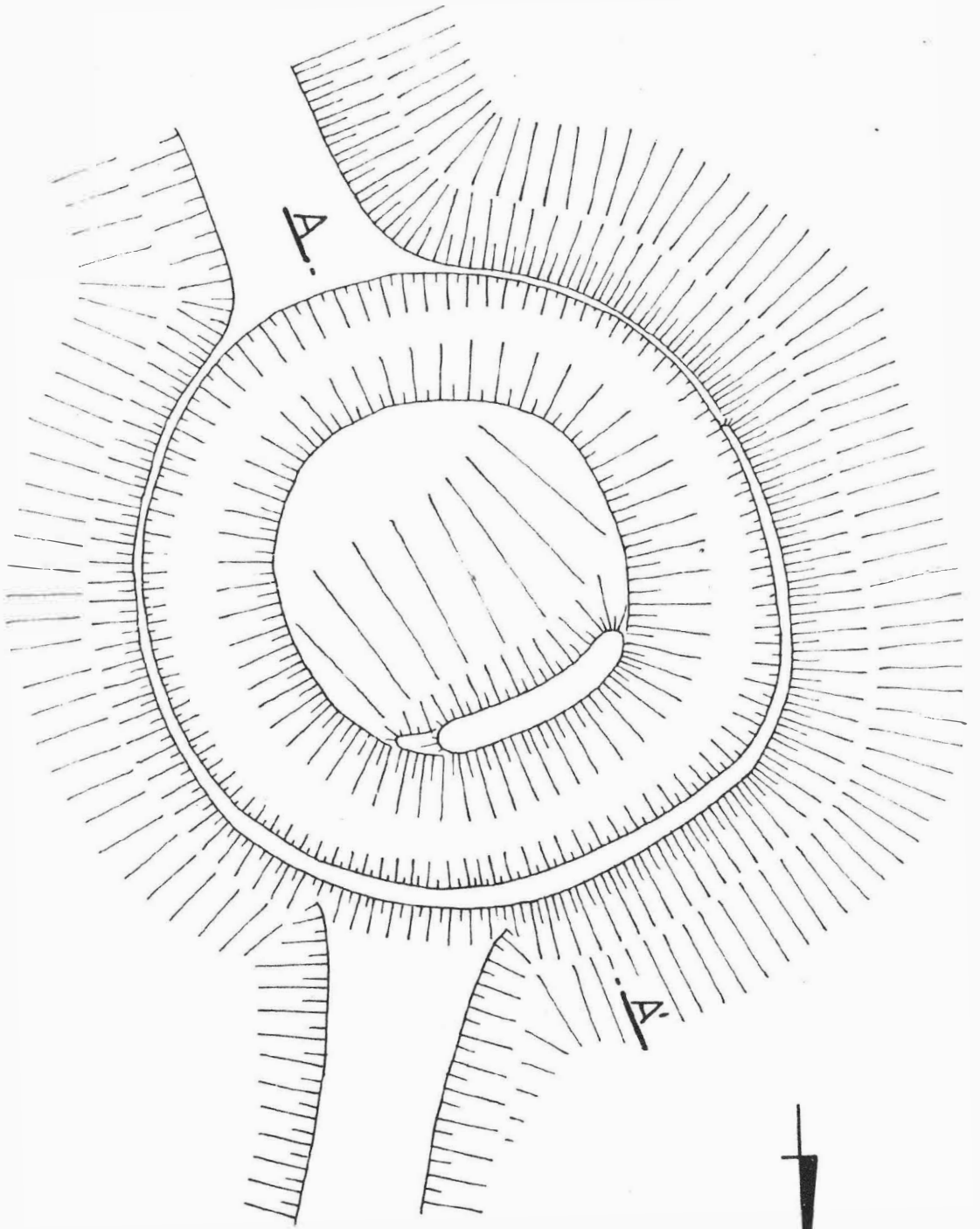
Na místě dvora stávala původně středověká osada, která zanikla pravděpodobně po česko-uherských válkách /Nekuda 1961, 80/. Děl ve Svárově spolu s dalšími statky zapsal r. 1381 Zdeněk ze Šternberka a Lukova Alšovi ze Šternberka a Světliva /ZDO IV, 17/. V r. 1417 se po Svárově píše Jakub, který ženě Anně zapisuje plat na vsi a dvoře, r. 1447 Jan Svárovec a ještě r. 1464 Václav /ZDO IX, 104; X, 749; XI, 160/. Tvrz se přitom vůbec nezminuje, není však vyloučeno, že se k lokalitě vztahuje zápis z r. 1368, v němž Štěpánek z Honětic zapisuje nějakému Strenčínovi les Hradištko a pole zvané Nivy /ZDO I, 1108/. Tomu, že tvrz byla již tehdy zaniklá, nasvědčuje i zmíněná absence v pramenech a rozplizlý reliéf sídla. Bližší datování existence sídla neuvádí ani novější literatura /Nekuda-Unger 1981, 277/ a bez sondáže asi nebude možné.

L i t e r a t u r a :

Nekuda, V. 1961: Zaniklé osady na Moravě v období feudalismu. Brno.

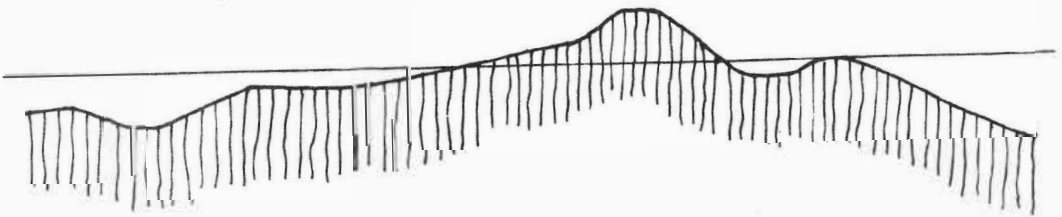
Nekuda, V. - Unger, J. 1981: Hrádky a tvrže na Moravě. Brno.

Oberflächenuntersuchung der Festungsstätte Svárov /Kat. Geb. Hoštice, Bez. Kroměříž/. Die kreisförmige Festungsstätte / Φ 32 m/ von einem Kreisgraben /Breite 12 m/ und Wall umgeben, befindet sich nahe des Hofes Svárov, der am Orte der mittelalterlichen Dorfwüstung steht. In den Quellen wird der Sitz nicht angeführt und es ist nicht ausgeschlossen, dass er bereits im Jahre 1366 öde war.

ŘEZ A-A'
převýšeno 2x

0 25m

Obr. 25. Hoštice /okr. Kroměříž/, tvrz Svárov. Půdorysná dispozice dochovaných zbytků.
- Feste Svárov. Grundrissdisposition der erhaltenen Reste.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1987

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulik
Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Grafická úprava: L. Trávníčková
Na titulním listě: nádoba únětické kultury z Újezda u Brna
Tisk: **PENTA**
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejné